

Vårens "Swedbank Economic Outlook" med fokus på Sveriges och de baltiska ländernas ekonomiska utsikter i ett globalt perspektiv

Swedbank

Sveriges BNP-tillväxt avtar – men blir mer uthållig

Sedan vår januariprognos har omvärlden skakats av katastrofen i Japan, den politiska oron i Mellanöstern, och betydligt högre råvarupriser, medan eurozonens skuldskris har fortsatt att skapa oro. Likväl har vi reviderat upp den globala prognosen till följd av den starkare återhämtningen ifjol, främst i tillväxtekonomierna.

BNP-tillväxten i världsekonomin förutses nu avta från 4,7 % ifjol till 4 % både i år och nästa år.

Högre råvarupriser och risken för inflation leder till en stramare penningpolitik i såväl tillväxtekonomier som i industriländer, och i kombination med budgetkonsolideringen i Europa, dämpas tillväxtförutsättningarna på svenska exportmarknader.

Den svenska BNP-tillväxten har reviderats upp mot bakgrund av ljusare utsikter för investeringar och sysselsättning jämfört med januariprognosen. Svenska företag gynnas av den relativt starka omvärldsefterfrågan, och skruvar med stigande kapacitetsutnyttjande upp sina investeringsplaner. BNP-tillväxten avtar dock från 5,3 % ifjol till 4 % i år (3,3 % i januari). Hushållen fortsätter att konsumera, men lägger i en lägre växel när utgifterna för energi, livsmedel och bolån stiger. Nästa år dämpas BNP-tillväxten därför till 2,6 % (2,5 % i januari).

– Svensk ekonomi utvecklas positivt. Även om tillväxttakten sjunker, ligger den alltså över trend och den blir sannolikt mer uthållig, säger Cecilia Hermansson, Swedbanks chefekonom. Det är välkommet att investeringarna tar över som tillväxtmotor, samtidigt som hushållen växlar ned både vad gäller konsumtion och skuldsättning.

En akilleshäla för svensk ekonomi är arbetslösheten, som endast sjunker måttligt under prognosperioden, från 8,4 % ifjol till 7 % 2012. Sysselsättningen stiger, men utbudet av arbetskraft ökar också. Dessutom växer obalanserna i form av arbetskraftsbrist i många företag, främst i bygg- och tjänstesektorerna, vilket ökar risken för löneglidning. Inflationen mätt som konsumentprisindex bedöms stiga till 3,3 % i år, för att nästa år falla tillbaka till 2,4 %. För att stävja en uppgång i inflationsförväntningar samt i någon mån även den höga, om än något lägre utlåningen till hushåll, höjer Riksbanken styrräntan till 2,50 % i slutet av 2011 och till 3 % i slutet av 2012. Det är en något snabbare höjningstakt i år än vi räknade med i januari.

– Sverige är på rätt väg, och det faktum att Riksbanken tidigare än många andra centralbanker kunnat lätta på gasen är ett styrketecken, säger Swedbanks ekonom, Magnus Alvesson. Emellertid finns risk att stimulansen från finanspolitiken – om alltför generell – kan öka obalanserna på arbetsmarknaden som då måste motverkas av en stramare penningpolitik. Istället borde finanspolitiken innehålla mer riktade åtgärder för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt.

I de baltiska länderna fortsätter återhämtningen och BNP väntas växa med 4-4,5 % i år och nästa år. Exportsektorn är i år huvudsaklig tillväxtmotor, men framöver tar i allt större utsträckning den inhemska efterfrågan över. Alltjämt är arbetslösheten ett stort problem i samtliga tre länder, och det är viktigt att reformarbetet fortsätter för att stärka ländernas konkurrenskraft. Synen på Estland har gynnats av återhämtningen, men även av landets goda ordning i statsfinanserna och övergången till euron i januari i år. Lettland och Litauen arbetar vidare med att bli EMU-medlemmar och har målet inställt på 2014, vilket innebär att Maastrichtkriterierna måste uppfyllas 2012.

– Tidigare sågs budgetkonsolideringen som den största utmaningen för Lettland och Litauen när det

gäller att klara inträdesprovet till EMU, säger Cecilia Hermansson, men en ännu större utmaning kan bli att få ned inflationen, eftersom högre internationella råvarupriser ger ett relativt stort genomslag i de baltiska ländernas konsumentprisindex.